



# MESLEKİ MEVZUAT VE ETİK



*Meslek Etiği*

*Dr. Taşkın Taştepe*

# Etikle İlgili Kavramlar

**E** tik, Latince “Ethicus” veya Yunanca “Ethicos” kelimesinden gelen ve Türkçe karşılığı “ahlak bilim, kuramsal ahlak ya da meslek ahlakı” olan bir terimdir.

*Dr. Taşkın Taştepe*

# Etikle İlgili Kavramlar

**A**hlak; daha çok genel ve bireysel davranış kurallarını anlatır. Toplumdan topluma değişebilecek gelenekler, alışkanlıklar, örf-adetler, töreler, yaşam biçimlerindeki tutum ve davranışlar olarak tanımlanır.

- ❖ Kişiler arası ilişkilerde uyulması gereken ilke ve kuralları içerir.
- ❖ Toplumdan topluma değişebileceği gibi aynı toplum içindeki farklı gruplar arasında dahi değişkenlik gösterebilir.

*Dr. Taşkın Taştepe*

# Meslek Etiği

**M**eslek Etiği (Deontoloji), bir mesleği uygularken uyulması gereken ahlaki değer ve etik kuralları inceleyen bilim dalıdır.

- ❖ Etik kurallar, meslek üyelerinin mesleğe, meslek örgütüne, meslektaşlarına, hizmet verdiği bireylere, iş birliği yaptığı bireylere ve kendine karşı sorumluluklarından oluşur.
- ❖ Deontoloji meslek üyelerinin karşılaştıkları etik sorunlar ile ilgili mantıklı ve doğru karar verebilmeleri için kullandıkları rehberdir.

*Dr. Taşkın Taştepe*

# İlkeler

- ❖ Özerkliğe Saygı İlkesi
- ❖ Yararlılık İlkesi
- ❖ Aydınlatılmış Onam İlkesi
- ❖ Adalet İlkesi
- ❖ Dürüstlük ve Doğruluk İlkesi
- ❖ Sadakat / Sözünde Durma İlkesi
- ❖ Sır Saklama İlkesi
- ❖ Gerçeğe Uyma İlkesi
- ❖ Sözcülük İlkesi

*Dr. Taşkın Taştepe*

# Etik Sorunlar

**E**tik sorun, sorunun bilinmesine rağmen, çeşitli nedenlerden dolayı çözüm yolunun seçilemediği durumdur.

- ❖ Başka bir ifadeyle etik sorunlar, davranışın iyi olmasıyla ilgili tereddütlerin veya itirazların ortaya çıktığı durumlardır. Davranışın belirlendiği zihinsel süreçte ve davranışın sergilendiği toplumsal ortamda ortaya çıkabilir.

*Dr. Taşkın Taştepe*

# Etik Sorunlar

- ❖ **İkilem:** Etik ikilem, herhangi bir durum karşısında istenmeyen iki veya daha fazla seçeneğin bulunması durumudur. Etik ikilemlerde farklı ilkelerin veya kuralların, aynı zamanda ve birbirine yakın ağırlıklı olarak devreye girmesi, her birinin farklı bir davranışı sergilediği durumlarda söz konusudur. Bu durumda bir ilkeye uygun davranmak bir diğerine aykırı olmayı zorunlu kılmaktadır.

*Dr. Taşkın Taştepe*

# Etik Sorunlar

- ❖ **Etik ihlali:** Mesleki eylemi düzenleyen standart kuralların çiğnenmesi olarak ifade edilir. Davranışın belli bir ilkeye, kurala veya tereddüde yer bırakmayacak biçimde aykırı olmasını ifade eder.

*Dr. Taşkın Taştepe*

# Etik Sorunlar

**G** enellikle, ilkeler arasında ikilemler yaşanır. İhlal ise, daha çok kurallar için geçerlidir. Herhangi bir çatışma durumunda, ihlal edilecek kuralın seçimi sırasında dikkat edilmesi gereken bazı noktalar vardır.

- ❖ Başka bir seçeneğin olmadığı durumlarda, çatışan ilkelerden birini çığnemek zorunlu olabilir.
- ❖ Kural ihlal edilirken, ilkeye en az zarar verecek biçimde yapılmalıdır.
- ❖ Meslek elemanı ihlalin etkilerini en aza indirmeye çalışmalıdır.

*Dr. Taşkın Taştepe*



# MESLEKİ MEVZUAT VE ETİK



*Meslek Etiği*

*Dr. Taşkın Taştepe*